

De Kristne Friskoler 2020 – Værdibårne fællesskaber i et individualistisk samfund

- skolen som kulturinstitution eller forbrugsgode?

Mette Bock

De Kristne Friskoler – 8. januar 2011

Fra fællesskaber til individualisme

- 1800-tallet rammesætter 1900-tallet
 - Folkekirke
 - Folkeskole
 - Folkebibliotek
 - Folkehøjskole
 - Folketing
 - Folkestyre
 - Folkepartier
 - Folkepension

Tegn på individualisering

- Først mig og mine – så fællesskabet
- Faldende autoritetstro
- Vi vil helst være sammen med dem, der ligner os selv
- Sproget: Patient, klient, bruger, kunde

Verden er – og var – af lave!

○ Grundtvig:

- "De kan ikke skrive dansk! De kender ikke historien! De læser kun for at få deres eksamen! Skolen skal være en planteskole – ikke en fabrik"
- "Skolen skal fremelske lyse hoveder og varme hjerter!"
- Oplysning for livet – lærerne skal lære lige så meget som eleverne!

Friskoler i Danmark

- Chresten Kold, Dalby 1852
 - Forældreretten
 - Mindretalsretten
 - Skolefriheden:
 - Idémæssig frihed (grundlæggende værdier)
 - Pædagogisk frihed (indhold og metode)
 - Økonomisk frihed (anvendelse af skolens midler)
 - Ansættelsesfrihed (uddannelseskrav)
 - Elevfrihed (elevgruppens sammensætning)

Dengang og nu.....

- 1800-tallet: Alt er tilladt, medmindre det udtrykkeligt var forbudt!
- I dag: Alt er forbudt, medmindre det udtrykkeligt er tilladt!

Dengang og nu.....

- Sognekommuner med mange, små skoler
- Storkommuner med få, store skoler
 - Centralisering, effektivisering, standardisering, måling – fremmedgørelse
 - Økonomisk, kulturelt og politisk pres
 - Spirende krav til skolen som dannelsesinstitution

De kristne friskolers muligheder

- Sult efter nye, værdibårne fællesskaber
- Øget fokus på skolen som TYDELIGT lokalt og/eller værdimæssigt fællesskab
- Øget fokus på skolen som kultur- og dannelsesinstitution
- Øger fokus på skolen – for børn!

Arbejdsdeling – som illusion

- Forældre opdrager
- Skolen danner
- Uddannelsesinstitutionerne uddanner

Konsekvenser for friskolerne

- Større krav – og nyt potentiale:
 - Faldende bevillinger, mere tilsyn, selvevaluering, krav til elevtal etc. etc.
 - Højere adgangsbarrierer for at etablere frie skoler
 - Større forældreengagement

Hvad forventer vi?

- At de kristne friskoler er bevidste om valg af værdigrundlag, pædagogik og indhold – og formulerer det!
- Faglig og pædagogisk ekspertise
- Engagement og samarbejdsvilje/evne
- Både trosgrundlag, menneske- og skolesyn skal være tydeligt

Hvad har samfundet brug for?

- De kristne friskoler som fremtids- og udviklingsorienteret dannelsesinstitution – ikke blot som modkultur
- Friskolerne som en mangfoldighed af kulturinstitutioner – ikke blot forbrugsgoder

Hvad kan I gøre?

Synliggør

- Friheden (og forskelligheden) mellem den kristne friskole og andre skoler
- Arbejdsdelingen mellem den enkelte skole og den fælles indsats i De Kristne Friskoler

Bliv tydeligere i medierne og
samfundsdebatten (lokalt og nationalt)

De Kristne Friskoler 2020

Adresser det stigende behov for tydelige, værdibårne fællesskaber og tilbyd kristne friskoler, der gør børnene til både dygtige og kloge mennesker!

Held og lykke!